

Onderwerp: *WWB bestand in 2008 en ontwikkeling arbeidsmarkt als gevolg van de kredietcrisis* (B&W.nr. 09 0055., d.d. 27 januari 2009).

De Cliëntenraad SoZA deelt de zorgen over gevolgen van de recente economische ontwikkelingen en zal hieronder ingaan op de brief van het college hierover, daarbij goed beseffend dat becommentariëren en reageren eenvoudiger is dan het aandragen van oplossingen.

1. GEMEENTELIJKE DOELSTELLING DALING WWB-BESTAND

De Cliëntenraad SoZA beschouwt 'uitstroom' naar de slecht betaalde en doorgaans perspectiefloze kunstbanen via verloning en sleutelbanen vooral als kunstgrepen om aan de cijfermatige doelstelling te voldoen, niet als duurzame oplossingen voor het echt aan het werk helpen van WWB-gerechtigden.

Daarnaast wordt niet duidelijk hoeveel uitstroom wordt veroorzaakt door bijv. verhuizing, overlijden, huwelijk (of samenwonen) of het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd.

2. CBS RANGLIJST

De Cliëntenraad SoZA verbaast zich over deze benadering, een benadering die vooral op de korte termijn gericht lijkt te zijn, niet op duurzame uitstroom. De indruk wordt gewekt dat er sprake is van een competitie van, en een concurrentieslag tussen, gemeenten met als doel een zo hoog mogelijke plaats op de CBS-ranglijst. Dit doet geen recht aan de complexiteit van de materie en de grote verschillen tussen gemeenten op het gebied van economie en werkgelegenheid. In de opvatting van de Cliëntenraad SoZA behoren de belangen van de mensen en werkelijk duurzame uitstroom naar reguliere banen centraal te staan, niet de cijfers of de plaats op een ranglijst.

3. SIGNALLEN VAN WERKGEVERS OVER DE KREDIETCRISIS

Inmiddels is duidelijk geworden dat er sprake is van een recessie die misschien zelfs een depressie wordt. Daar kan een gemeente weinig aan doen, al wordt overal in het land gekeken of via een versnelde uitvoering van bijvoorbeeld bouw- of infrastructurele projecten banen kunnen behouden kunnen blijven. Het is echter niet aan de Cliëntenraad SoZA om hierover concrete aanbevelingen te doen, aangezien de uitvoering van dergelijke projecten besluitvorming nodig maakt op andere terreinen dan die waarover de Cliëntenraad adviseert en daarbij geheel andere overwegingen dan die m.b.t. werkgelegenheid een belangrijke rol spelen.

De Cliëntenraad SoZA is echter van mening dat het wellicht zinvol zou kunnen zijn om de uitvoering van onderhoudsplannen, de aanpak van achterstanden in het beheer van de openbare ruimte en andere projecten die sowieso noodzakelijk zijn, naar voren te halen. Daarnaast kan de gemeente als grote werkgever zelf meer uitkeringsgerechtigden in dienst nemen of een nuttige stageplaats aanbieden. De algemene aanpak van de werkgelegenheidsproblematiek tijdens de recessie zal echter vooral op een ander bestuurlijk niveau dan dat van gemeenten moeten plaatsvinden.

'Accentverschuiving'

Het college schrijft naar aanleiding van gesprekken met werkgevers dat "een voorzichtige conclusie kan zijn dat de aandacht van partners en gemeente zich gedeeltelijk zal verleggen van

uitstroomprojecten naar de preventie van instroom". Dit is ook de trend elders in het land. Aan zo'n accentverschuiving of zelfs een beleidswijziging zal waarschijnlijk niet te ontkomen zijn. Bovendien richten ook de rijksoverheid en het UWV Werkbedrijf de aandacht op instroompreventie, o.a. d.m.v. de zogenaamde mobiliteitscentra.

De berichtgeving over eventuele beleidswijzigingen heeft ongerustheid veroorzaakt en de Cliëntenraad is benaderd door verontruste huidige WWB-gerechtigden die zich afvragen welke hulp zij nog krijgen en wat hun kansen nog zijn als de nadruk komt te liggen op instroompreventie en de middelen vooral daaraan zullen worden uitgegeven. De Cliëntenraad deelt hun zorgen, maar vreest dat de economische realiteit hun kansen aanmerkelijk zal verkleinen. Met name voor groepen die het toch al in een nadeelpositie zitten (zoals laagopgeleiden, mensen met weinig of geen relevante werkervaring, ouderen enz.) zal het vinden van een baan nog veel moeilijker, zo niet onmogelijk worden.

In dit verband kan men zich afvragen of de huidige zogenaamde sluitende aanpak wel een effectieve en verstandige inzet van middelen is, en of arbeids- en sollicitatieplicht niet soepeler gehanteerd dienen te worden. Want waarom mensen die kansloos zijn op de arbeidsmarkt zinloze plichten opleggen en waarom hen laten deelnemen aan trajecten gericht op het vinden van banen die er voor hen niet zijn? In plaats daarvan zou het stimuleren van het verrichten van vrijwilligerswerk in veel gevallen misschien verstandiger zijn. De Cliëntenraad is echter wel van mening dat ook een 'kansloze' WWB-gerechtigde een serieus traject aangeboden moet krijgen als hij daarom vraagt.

Voor een ander deel van het WWB-bestand is het waarschijnlijk verstandiger om de aandacht te verleggen van snelle uitstroom naar arbeidsmarktgerichte scholing en stages, zodat bij een weer aantrekkende economie genoeg geschoolde werknemers beschikbaar zijn. Hiervoor zal goed overleg met werkgevers noodzakelijk zijn.

Overigens is het waarschijnlijk dat door de recessie de samenstelling van de populatie werkzoekenden zal veranderen. Naast free-lancers, kleine zelfstandigen, ZZP'ers enz. zullen binnenkort ook afgestudeerden en schoolverlaters een beroep op de gemeente moeten doen. Voor de laatste groepen is het krijgen van relevante werkervaring van cruciaal belang, naast eventueel aanvullende scholing.

Ten slotte, de Cliëntenraad werd niet door het college geïnformeerd noch om advies gevraagd, maar vernam van de brief en de 'accentverschuiving' door berichtgeving in de pers. Het is niet de eerste keer dat het college dit nalaat en in strijd met de verordening cliëntenparticipatie handelt. De brief staat evenmin bij de vergaderstukken van de commissie op de gemeentelijke website.

Cliëntenraad SoZA Leiden